

N:o 24.

**Af herr Anderson, Albert, ang. ändring i vissa delar af
den utaf Kongl. Maj:t föreslagna lag om aktiebolag.**

Enligt kongl. förordningen angående aktiebolag den 6 Oktober 1848 är medgifvet, att lotter i sådana bolag må utställas på innehafvaren eller viss man. Enahanda medgifvande finnes ock i det förslag till lag om aktiebolag, som den 30 juni 1890 af utsedde komiterade afgifvits likasom i det förslag i samma ämne, som Kongl. Maj:t i nådig proposition n:o 6 till innevarande Riksdag aflåtit. Då emellertid aktiebolag oftast utöfva verksamhet i större omfattning än enskilde samt ega fast egendom till betydande värde och utsträckning, samt delegarne i ett aktiebolag äro de bestämmande i fråga om bolagets verksamhet, i sådan måtto att densamma utöfvas af en styrelse enligt de föreskrifter, som af aktieegarne å bolagsstämma meddelas, synes det mig vara billigt och rättvist, att det lika litet må vara aktieegare som hvarje enskild näringsidkare eller fastighetsegare tillåtet att medelst en bolagsordning, som medgifver att aktierna ställas på innehafvaren, dölja sig under anonymitetens slöja. I fråga särskildt om aktiebolag, som besitta fast egendom, torde det isynnerhet vara magtpåliggande, att aktieegarne äro kända.

Enligt kongl. kungörelsen den 3 oktober 1829 kan utländsk undersåte, som icke erhållit svensk medborgarerätt, ej anses vara berättigad att förvärfva och besitta fast egendom inom riket. Utländing, som inköper fastighet i riket, måste ock i regeln söka Kongl. Maj:ts tillstånd att den-

samma besitta. Derest medgifvande fortfarande lemnas, att aktierna i bolag ställas på innehafvaren, kan det inträffa, att delegarne i ett sådant aktiebolag, äfven då det eger vidsträckta områden inom vårt land, till en del eller hufvudsakligen bestå af utländske undersåtar, och någon kontroll, huru sig härmed i verkligheten förhåller, är ej möjlig. Att sådant kan medföra olägenheter och förvecklingar är påtagligt, och svårigheterna afhjelpas icke dermed, att bolagets styrelse utgöres af svenske män, ty styrelserna måste, såsom ofvan är antydt, ställa sig aktieegarnes å bolagsstämma fattade beslut i afseende på förvaltningen af bolagets egendom till efterrättelse.

Hvad här ofvan blifvit anfördt till förmån för den åsigten, att aktierna i bolag böra ställas på viss man, gäller ock om redan befintliga aktiebolag. Sådana enligt hittills gällande lagstiftning bildade bolag, hvilkas aktier äro ställda till innehafvaren, torde dock böra beredas nödigt rådrum att vidtaga de förändringar i bolagsordningen och eljest, som af en förändrad lagstiftning påkallas.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt, får jag äran föreslå, att Riksdagen måtte för sin del besluta följande ändringar i det genom ofvannämnda nådiga proposition framlagda förslag till lag om aktiebolag, nemligen:

4 §.

att denna § erhåller följande lydelse:

»Å aktierna skola utfärdas bref. Sådant bref skall ställas till viss man och angifva ordningsnummer å den eller de aktier, hvarå det lyder.

Aktiebref må ej utgifvas innan bolaget registrerats och full betalning blifvit erlagd för den eller de aktier, hvarå brefvet lyder.

Utgifves dessförrinnan bevis om rätt att vinna delaktighet i bolaget (promess) eller om verkställd inbetalning å aktie (interimsbevis, interimsqvitto), skall sådant bevis ställas till viss man.

På särskild pröfning af Konungen skall i hvarje fall bero, huruvida utländsk undersåte må vinna inträde såsom delegare i aktiebolag.»

8 §.

att det under punkten 4) upptagna stadgande i fråga om uppgift, huruvida aktiebrefven skola ställas till innehafvaren eller viss man, uteslutas och nummerföljden ändras derefter.

18 §.

att såsom en följd af den föreslagna ändringen i § 8 det på andra raden uppifrån i 18 § förekommande uttrycket »mom. 1—8» ändras till mom. 1—7.

27 §.

att första punkten i denna § erhåller följande lydelse:

»I bolagsordningen må kunna förbehållas att, der aktie öfvergår till annan än aktieegare, förutvarande aktieegare skola vara berättigade att lösa densamma inom den tid och efter de grunder bolagsordningen innehåller.»

69 §.

att det under punkten 6 upptagna stadgande att i registret skall införas, huruvida aktiebrefven ställas till innehafvaren eller viss man, uteslutes och nummerföljden ändras derefter.

81 §.

att näst efter ordet »innehåller» å 4:de raden uppifrån i sista stycket införas följande:

»dock att dels hvad angår bolag, hvars aktier äro ställda till innehafvaren, ändring i bolagsordningen derhän, att aktierna ställas på viss man, skall före utgången af år 1905 ega rum, dels ock i fråga om ändring i bolagsordningen» etc. lika med den föreslagna lydelsen.

De öfriga förändringar, som i anledning af de utaf mig här ofvan framställda förslag tilläfventyrs må finnas behöfliga i de till den kongl. propositionen hörande lagförslag, anhåller jag att vederbörande utskott måtte vidtaga.

Stockholm den 26 januari 1895.

Alb. Anderson.

N:o 25.

Af herr **Sandberg**, om ändring i gällande bestämmelser angående bidrag till bestridande af mosaiska församlingars utgifter.

I »Ordning rörande hvad mosaiske trosbekännare hafva att iakttaga i afseende på utöfningen af deras religion och bestyret inom deras församling m. m.», af Kongl. Maj:t fastställd genom nådiga cirkuläret den 13 augusti 1838, stadgas uti § 15, att mosaisk församlings röstegande ledamöter skola hvarje år i april månad utse inom sig, i de församlingar, der föreståndarne bestå af fem personer, sex deputerade, men i de församlingar, som endast ega tre föreståndare, fyra deputerade, hvilka med föreståndarne inom församlingen före juni månads utgång sammanträda och gemensamt med dem hvarje år bestämma och uttaxera beloppet af erforderliga kyrko-, fattig-, begravnings- och skolmedel, samt de af föreståndarne uppgifna extra behof och utgifter; »börande dervid hvars och ens inkomst och förmögenhet noga tagas i beräkning».